

tie en werkgroep *Praktijkvoering (spreekuur, visiterijden)*. Deze drie groepen zijn tot één groep samengevoegd. Men werkt thans aan een rapport over het „Spreekuur van de huisarts”.

De afzet van registratiekaarten vindt gestadig voortgang, zoals blijkt uit onderstaande tabel, waarin achter elkaar de cijfers zijn geplaatst voor verkochte hoofdkaarten, vervolgkaarten en zwangerschapskaarten:

in 1965	385.200	55.900	24.975
per 1 januari 1965	1.892.332	222.840	101.965
per 31 december 1965	2.277.532	278.740	126.940

De declaratieformulieren worden thans, voor zover bekend, als volgt gebruikt: nota's 36.250; kaarten 9.300.

Werkgroep Instrumentarium. Het rapport „Het instrumentarium van de huisarts” werd in dit tijdschrift gepubliceerd.

Werkgroep Periodiek Geneeskundig Onderzoek (P.G.O.). De werkgroep P.G.O. kwam gereed met een belangwekkend interim rapport hetwelk nog verder dient te worden bewerkt.

Werkgroep Laboratorium. De bundel „De Praktijkruimte voor de huisarts” is uitgebreid en verbeterd. Enkele hoofdstukken dienen nog te worden uitgewerkt (zie onder werkgroep Technische Praktijkvoering).

Werkgroep Sterilisatie. Het voorlopig rapport Sterilisatie is nog steeds niet geheel afgerond. Er blijken op dit gebied nog vele onverwachte moeilijkheden te voorschijn te komen.

Werkgroep Praktijktas. Ook het ontwerpen van een goed bruikbare praktijktas blijkt veel moeilijkheden op te leveren, mede door de uiteenlopende eisen welke door plattelands- en stadsartsen aan de visite-uitrusting worden gesteld.

Werkgroep Apotheekproblemen van de apotheekhoudende huisarts. Deze werkgroep heeft een voorlopig rapport opgesteld over de kostprijs voor een nieuw te bouwen huisartsen-apotheek.

Werkgroep Tentoonstelling en Voorlichting N.H.I. Na de officiële opening van het N.H.I. in april 1965 bleek al na korte tijd behoefte te bestaan aan een voorlichtingscentrum voor huisartsen. In september 1965 startte de werkgroep Voorlichting met de voorbereidende werkzaamheden. In het vierde kwartaal 1965 kwamen reeds 13 aanvragen om inlichtingen binnen. De demonstratieruimte van het Instituut bleek spoedig uitbreiding te behoeven, zodat deze ruimte aan de snelgroeïende behoefte moest worden aangepast. In februari 1966 zal de verbouwing zijn voltooid. De werkgroep Voorlichting verzorgde op het congres van het N.H.G. een tentoonstelling met verschillende stands. De werkgroep Voorlichting bracht drie organisatorische rapporten tot stand alsmede een drietal stencils, respectievelijk overdrukken als voorlichtingsmateriaal voor geïnteresseerde artsen.

Werkkaart orale anticonceptie. Door Bosma en Brouwer werd op verzoek van de Landelijke Huisartsen Vereniging, een werkkaart met bijbehorende tekst voor de controle bij het gebruik van orale anticonceptiva samengesteld.

Colour Tagging. In samenwerking met de C.W.O. is een voorstel tot colour tagging (kleurcodering) van werkkaarten in bewerking.

G. S. van Dorp, secretaris

UIT DE CENTRA

Centrum Twente

Jaarverslag seizoen 1964-1965. Op 1 oktober 1965 droeg het aantal leden van ons centrum 38, een toename van 12 leden sinds oktober 1964. In de loop van het jaar bedankte een lid en vertrok een lid naar elders. In oktober 1964 namen wij afscheid van Denekamp, één van de oprichters van ons centrum. In januari 1965 droeg Fuldauer het penningmeesterschap over aan Essink.

Er werden in dit seizoen tien bijeenkomsten gehouden, waarvan één in Almelo en de andere in Hengelo: gemiddelde opkomst 14, vorig jaar 11; vooral op de laatste verga-

dering waren meer leden aanwezig dan gewoonlijk. De volgende onderwerpen werden besproken: röntgenfoto's in de huisartspraktijk (in samenwerking met röntgenoloog); behandeling van diabetes door de huisarts (inleiding door een internist); verslag van het N.H.G.-congres; verslag van een conferentie in Londen over de opleiding tot huisarts; het werk van de Kruisorganisaties in de gezondheidszorg; de huidige positie van de huisarts (twee bijeenkomsten); oogaafwijkingen in de huisartspraktijk (in samenwerking met een oogarts); psychotherapie volgens de methode van Rogers; de werking van oude en nieuwe diuretica.

Mej. Plessen, interniste, bleef als adviseuse onze bijeenkomsten bijwonen. Eén psychosomatische en twee somatische studiegroepen functioneren goed. De Vos verzorgt nog steeds op uitstekende wijze de wetenschappelijke verslagen en is centrum-correspondent.

G. Booyink, secretaris.

Centrum Rotterdam en Omstreken

Jaarverslag 1965. Op 24 maart werd de jaarvergadering van ons centrum gehouden. De vergadering werd bezocht door 19 leden van het Genootschap en 17 niet-leden. Het huishoudelijk gedeelte der vergadering werd voorafgegaan door een zeer interessant betoog van de heren Dr. W. van der Slikke, traumatoloog en majoor F. M. C. Offermans en kapitein A. C. Vogel, officieren der Rijkspolitie, over „Wat is de meest efficiënte hulp, die een arts bij een verkeersongeval kan bieden?”. Vooral de lezing van kapitein Vogel, aan de hand van een groot aantal dia's uit de praktijk, gaf ons een zeer interessant en informatief beeld van vele psychologische facetten van het werk der Rijkspolitie bij het in goede banen houden van het drukke verkeer op de rijkswegen. De benadering van de problemen, nu eens uit een niet medische hoek, werkte bepaald verfrissend. Een aantal leden zette dan ook de discussie met deze politie-officieren na de vergadering nog geruime tijd voort in een daartoe geëigend établissement hier ter stede.

Het huishoudelijke deel der vergadering had een vlot verloop. Aan een bij ons binnengekomen verzoek van het N.H.I. om één of meer namen van jonge huisartsen, die wilden deelnemen aan een experimentele cursus voor jonge, pas gevestigde huisartsen, kon staande de vergadering worden voldaan. Een viertal artsen uit ons centrum heeft in de zomer van 1965 aan deze cursus deelgenomen.

Dorrenboom werd benoemd tot bestuurslid in de vacature ontstaan door het aftreden van I. J. Havelaar, zodat het bestuur voor 1965 bestond uit: J. L. Bots, voorzitter, C. van Noort, secretaris, G. Dorrenboom, penningmeester en A. D. Molendijk, rapporteur en contactman voor de werkgroepen.

De activiteiten in de werkgroepen gingen op dezelfde voet door als het vorig jaar. Vier springlevende en actieve groepen en één groep, waarvan de wedergeboorte nog steeds op zich laat wachten. Bedriegen de voortekenen niet, dan zal deze echter nu toch zeer binnenkort een feit zijn. Verheugend nieuws is er te melden over de stage van semi-artsen bij leden van ons centrum. Naar aanleiding van verzoeken van co-assistentenzijde, had het bestuur een onderhoud met de decaan van de Stichting Klinisch Hoger Onderwijs, Prof. Dr. J. W. G. ter Braak en Dr. J. Gerbrandy enerzijds en een vertegenwoordiging van de vereniging van co-assistenten anderzijds. Als gevolg hiervan werd besloten voortaan toe te staan, dat semi-artsen reeds direct na het semi-artsexamen de stage bij de huisarts kunnen lopen. Weliswaar heeft dit het nadeel dat nog geen ervaring is opgedaan in de vakken voor het artsexamen, maar daar staat tegenover dat velen aan het einde van hun studie, dus na alle co-assistentenschappen, te zeer verlangen naar het beëindigen van hun studie en dan aan de facultatieve stage niet meer toekomen. Daar de opzet van de stage is de student een globaal inzicht te geven van het werk van de arts in de periferie, met name de huisarts, leek ons deze nieuwe opzet echter niet bezwaarlijk. Tevens werd met de directeur der G.G. & G.D., Dr. L. Burema, overeengekomen dat voortaan mag worden gekozen tussen de twee weken sociale geneeskunde en de stage van één maand bij de huisarts. Een en ander heeft geleid tot een veel grotere aanmelding van gegadigden voor een stage bij de

huisarts, zodat het aantal huisartsen-opleiders moest worden uitgebreid. Een uitnodiging aan de leden van ons centrum zich als opleider beschikbaar te stellen heeft een verheugend groot aantal toezeggingen opgeleverd.

De Werkgroep Preventieve Geneeskunde nam nogmaals contact op met de artsen die zich in principe bereid hadden verklaard tot medewerking aan een P.G.O. Het bleek daarbij dat een en ander nog niet in het stadium van uitvoering is gekomen, doch dat van de zijde der huisartsen een groot enthousiasme en een grote bereidwilligheid bestaat aan dit tijdrovende experiment deel te nemen.

Door de actie van het N.H.G.-bestuur nieuwe leden te werven onderging ons ledental een geweldige uitbreiding. De toeloop was zo groot, dat de gebruikelijke individuele benadering door Molendijk niet kon worden voortgezet. Het bestuur stelt zich nu voor op de komende jaarvergadering met deze nieuwe leden kennis te maken en door de keuze van het onderwerp voor deze vergadering, naast het huishoudelijke gedeelte, de nieuwe leden een inzicht te geven op welke wijze activiteit in N.H.G.-verband kan worden ontplooid. Eén der studiegroepen brengt op deze vergadering een soort klinisch pathologische conferentie, waarbij het de bedoeling is alle aanwezigen actief in de discussie te betrekken.

Bijzonder zwaar werd ons centrum getroffen door het plotseling overlijden van onze oud-voorzitter Ian Jacob Haveelaar. Als man van weinig woorden, maar met een weldoordachte en wijze visie op de vele en uiteenlopende problemen, was hij een door ons allen zeer gewaardeerd lid. Wij zullen zijn trouwe aanwezigheid op onze vergaderingen van centrum en studiegroep maar al te zeer missen.

Het centrum telt bij het opstellen van dit verslag 174 leden (waarvan 82 te Rotterdam) en 7 buitengewone leden. Vorig jaar respectievelijk 115 en 5, een toename dus van meer dan 50 procent.

C. van Noort, secretaris

Centrum Zeeland

Jaarverslag 1965. Ondanks de hoge ouderdom van ons centrum — bijna tien jaar — begint het er op te lijken, dat zich pas dit afgelopen jaar iets is gaan aftekenen, van wat de functie van een centrum zou moeten zijn: een ontmoetingsplaats van huisartsen, waar men elkander gaat zien en kennen; waar nieuwe impulsen naar toe komen en vanuitgaan; waar de op landelijk niveau uitgedokterde ideeën tenslotte gaan doorwerken en . . . kritisch worden bekeken.

Ieder die Zeeland kent, weet dat de mist er langdurig over de wateren kan hangen. Om kort te gaan, het bestuur heeft met het oog op deze specifieke karaktertrekken gezien dat er voorlopig veel gewonnen zou zijn als alle leden van het centrum zoveel mogelijk werden gestimuleerd zelf het programma op te stellen voor de bijeenkomsten, omdat men — door de mist — nu eenmaal datgene pas goed ziet wat in de directe omgeving is te zien. Zo hebben wij — het idee is niet nieuw — dit jaar eerst twee bijeenkomsten belegd rond het thema „obstetrie en gynaecologie” waarvoor ieder zijn eigen vragen tevoren instuurde. Deze vragen werden gezamenlijk ongeveer acht dagen voor de bijeenkomsten rondgestuurd naar alle huisartsen (ook niet-leden), zodat men zich kon prepareren. Bovendien werden de betrokken specialisten op deze avonden gevraagd. Dat men zich inderdaad voorbereid had bleek uit de goede opkomst en de deelname van alle huisartsen aan de discussies. Dankzij goede leiding onttaarden deze avonden niet in uitsluitend leerzame betogen van specialisten, maar het bleek dat ook zij zich terdege hadden voorbereid op het hun opgegeven „huiswerk”; bovendien waren zij niet de laatsten om hun instemming te betuigen met deze gang van zaken.

Vervolgens werden drie avonden georganiseerd rond het thema kindergeneeskunde, waarvan er inmiddels twee hebben plaatsgevonden. Ook hiervoor kwamen een 30-tal vragen binnen, waarvan het karakter zeer uiteenlopend was. Zo bleek het nuttig, behalve de kinderartsen, ook de oor-, neus- en keelartsen hiervoor uit te nodigen. Vooral omdat deze bijeenkomsten in de winter plaatsvonden, bleken zij een hoge graad van actualiteit te bezitten.

Op een van deze avonden is het bovendien gekomen —

voorlopig alleen op Walcheren — tot vorming van een werkgroep over het thema „low back pain” onder leiding van Pel. De bedoeling hiervan is tevens — in samenwerking met de betrokken specialisten en na literatuurstudie — te komen tot een onderzoekschema, dat van dienst kan zijn wanneer een patiënt met een dergelijke klacht op het spreekuur komt. Deze werkgroep komt om de drie weken bij elkaar en rapporteert in verslagen hierover regelmatig hun conclusies. In een volgend verslag hopen wij hier meer over te kunnen mededelen.

Het gebied van Zeeuws Vlaanderen heeft zich mogen verheugen in een aanmerkelijke stijging van het ledental en men heeft de enig juiste conclusie getrokken, namelijk een eigen centrum op te richten. Dit heeft in november 1965 plaatsgevonden. Helaas — door de dichte mist — konden wij ons niet dan door een bos bloemen laten vertegenwoordigen. Wij wensen hen een voorspoedige groei en tevens een vaste oeververbinding over de Westerschelde toe!

Zoals in het begin gezegd: het begint er op te lijken. De opkomst is in het algemeen verdrievoudigd, maar in aanmerking genomen hoefden er nog niet komen, mogen wij hopen dat zich nog meer leden (of niet-leden) actief gaan bezighouden met de centrumbijeenkomsten en ook van de gelegenheid gebruik maken om nieuwe ideeën naar voren te brengen. Gelukkig zijn post en telefoon in dit gewest goed verzorgd, zodat niet voor alles in de auto hoeft te worden geklommen.

A. W. Boerwinkel, secretaris.

Centrum Tilburg

Zoals reeds in een vorig verslag uit het centrum Tilburg is medegedeeld — zie (1966) huisarts en wetenschap 9, 37 — werd in dit centrum een werkgroep „Contraceptie” geformeerd, waarvoor grote belangstelling bleek te bestaan. Nadat met het hoofdbestuur van de N.V.S.H. contact was opgenomen, werd het volgende programma opgesteld. De cursus zou bestaan uit drie instructie-avonden, waarbij als inleiders zouden optreden collega Kruijt, leider van een N.V.S.H.-adviesbureau te Dordrecht en de heer Groeneveld, hoofd van het technisch laboratorium van de N.V.S.H. te 's Gravenhage. Op de eerste avond werd een overzicht gegeven van de geschiedenis en de motivatie van de contraceptie, gevolgd door een praktische instructie van de verschillende contraceptiva. Op de tweede avond volgde een uiteenzetting van de intra-uteriene anti-conceptiemiddelen en de orale anticonceptionalia of ovulatiemiddelen. Tevens werd een overzicht gegeven omtrent organisatie en werkwijze van de N.V.S.H.-bureaus. Beide avonden werden geleid door collega Kruijt.

Op de derde avond onder leiding van de heer Groeneveld, werd een demonstratie gegeven van de verschillende mechanische en chemische middelen, waarbij technische en chemische aspecten werden belicht en aan de hand van een instructiefimpje de fabricage en de daarbij getroffen voorzorgen werden verduidelijkt.

Door de deelnemers werden deze instructies op hoge prijs gesteld, niet het minst door het vele wat men er van had geleerd. Het aan iedere deelnemer uitgereikte instructiepakket ondervond eveneens veel waardering. Van de zijde der N.V.S.H., voor wie het de eerste keer in de historie was dat een dergelijke cursus werd georganiseerd, betoonde men een groot enthousiasme. Men beschouwde deze cursus als een experiment, waarbij ervaringen voor eventuele volgende

RICHTLIJNEN VOOR AUTEURS

Bijdragen worden bij voorkeur tegemoet gezien in machineschrift, in duplo, met toepassing van een brede kantlijn en op ten minste anderhalve regel afstand getypt. Men besluite het artikel met een korte samenvatting.

huisarts en wetenschap

9de JAARGANG - No 5 - MEI 1966

Inhoud:	blz.
Van de redactiecommissie: Groepspraktijk van huisartsen	161
J. C. van Es: Groepspraktijken	162
A. T. J. Nooij: De huisarts als informant in het sociologisch onderzoek	165
W. J. Sengers: Homoseksuele problematiek op het medisch spreekuur (2)	169
W. Brouwer: Psychosociale repercussies van het myocardinfarct	175
F. A. Nelemans: De preventie van misbruik van geneesmiddelen	178
Van de werkgroep: Verloskunde van de huisarts: Vroeggeborenen	181
Huisarts en literatuur (5): Geneeskundige bladen	185
Referaten	186
Het lezen waard	187
Boekbesprekingen	187
Uit het N.H.I	189
Ingezonden	189
Epidemiologisch bulletin G.G. en G.D. Rotterdam	190
Cursus geriatrie voor huisartsen	192
Tweede wereldconferentie van huisartsen	192
Huisarts en reuma-patiënt	192
Achtste internationale congres voor huisarts-geneeskunde	192
Doorlopende agenda	193
Uit de notulen	193
Jaarverslag 1965 Commissie Praktijkvoering	193
Uit de centra	194
Aanvullende ledenlijst	195

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotterdam—Dr. G. J. Bremer, Nieuwkoop—D. C. den Haan, Leiden — Mevr. H. G. Frenkel-Tietz, Amsterdam.—G. W. Luger, Goirle.

Redactiesecretaris: J. J. van Mechelen.

Secretariaat Nederlands Huisartsen Genootschap: Mariahoek 4, Utrecht, tel. 030-22508 en 20653.

Redactiesecretaris: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-242535.

Administratie, abonnementen, advertenties:

Uitgeverij. Kruyt N.V., Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, telefoon 02959-16155; postgiro: 142554. Abonnement f 20,— per jaar; voor studenten f 10,—; voor het buitenland f 25,—; losse nummers f 2,25.

Druk: Verweij, Mijdrecht, telefoon 02979-1251.

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen worden geweigerd.

cursussen waren opgedaan. De mogelijkheid werd reeds gesteld een volgende cursus tot twee instructie-avonden te comprimeren.

Naast deze werkgroep „Contraceptie”, welke thans de werkzaamheden heeft beëindigd, functioneren nog vijf andere nascholingswerkgroepen in het centrum, namelijk „Kinderen”, „Receptuur”, „Fysische therapie”, „Medische psychologie”, en „Literatuur” waaraan door totaal meer dan dertig deelnemers actief wordt meegedaan. In een volgend verslag hopen wij hierover mededeling te doen.

M. Cottaar, centrumcorrespondent

AANVULLENDE LEDENLIJST

Van 28 maart t/m 28 april 1966

Nieuwe leden:

A. J. Drewes, Eyerdijk 16, Hattum
J. C. M. Weyers, Vlijmen
V. C. L. Tielens, Isabellastraat 22, Eindhoven
W. C. Rensen, Beeklaan 492, Den Haag
G. Schippers, Muilwijkstraat 53, Papendrecht
J. M. S. Jansen, Boerichterstraat 2, De Lutte (gem. Losser)
J. M. Tromp, Spinetlaan 1-15, Maastricht
P. Lens, Dreef 1, Haarlem
C. Mooy, Zuiddijk 119, Zaandam
R. M. Laning, Plantsoenstraat 11, Den Helder
J. Griep, Herenweg 170, Barsingerhorn (NH)
E. C. G. Pijman, Ringbaan Noord 254, Tilburg
Mevr. J. L. Pijman-van Ruyven, Ringbaan Noord 254, Tilburg
K. J. Mühring, Zuidzijde 78a, Polsbroek
W. L. van Rossum, Lod. Napoleonlaan 73, Oosterhout
A. Weijnenborg, Derpsestraat, Deurne

Kandidaat-leden: *

J. van Veldhuizen, Voorstraat 72, Asperen
R. W. M. Buers, Voorschoterlaan 68, Rotterdam
A. Mangus, Antwerpsestraatweg 431, Bergen op Zoom
O. Wasmann, Molenstraat 63, Oss
M. J. Meeuwissen, Nolensstraat 182-184, Amsterdam (Osdorp)
W. G. van Loenen, Oversluis 11, Ulft
J. P. Freriks, Ginnekenweg 114, Breda
E. N. Ploem, Ringbaan Oost 232, Tilburg
F. J. M. Wijffels, Brusselsseweg 272, Maastricht
G. H. Gispens, Kattensingel 79, Gouda

Mutaties:

Dr. H. Doeleman naar Burg. van Griethuysenplein 8, Oegstgeest
W. Hasenbos naar de Boggerd 15, Katwijk a/d Maas
K. J. Lugtmeier naar Voorstraat 42, Harlingen
H. W. D. Voskuil naar Langendijk 6, Vianen
K. de Vries naar Zuidersingel 7, Assen
S. H. Scholte naar Burg. Borgerstraat 26, Roden
J. S. Lunter naar St. Odastraat, Weert
W. J. Wissema naar Jhr. van Nahuysstraat 65, Ommen
H. Boetes te Hoogkerk moet zijn J. Boetes, Hoogkerk
P. van Haeringen naar Kon. Wilhelminalaan 8E, Gorinchem
L. E. W. van Albada, Norg, moet zijn Dr. L. E. W. van Albada, De Larix 1, Assen
H. Verstappen naar Halevyststraat 5³, Arnhem
H. J. van Aalderen wordt Dr. H. J. van Aalderen, Wilhelminastraat 160, Hoensbroek
A. J. M. Terten moet zijn A. J. M. Terken, Pieter v. Ginnekenstraat 15, Zundert
Mevr. M. A. Haakman-Borgers naar Timorstraat 1, Nijmegen
A. Verkuyl naar Hoogstraat 2, Leersum
P. J. F. de Vries naar Marchantstraat 4, Apeldoorn
H. S. Joosten naar Bouwmeesterstraat 67, Arnhem
A. E. Denekamp naar Veerallee 57, Zwolle
H. M. H. Kupers naar Dorpsstraat 29, Groesbeek.

* Bezwaren tegen kandidaat-leden dienen binnen 14 dagen schriftelijk bij het N.H.G.-bestuur te worden ingediend.